

Aleg. 108.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego z czynności w sprawie konwersji długu indemnizacyjnego.

Wysoki Sejmie!

Na skutek sprawozdania i wniosków Wydziału krajowego z dnia 4. września 1892 LW. 43.381 w przedmiocie stałego uregulowania stosunków skarbu krajowego, tudzież sprawozdania komisji budżetowej z d 20 września 1892 L. S. 170 Wys. Sejm na posiedzeniu z dnia 28. września 1892 uchwalił ustawę, upoważniającą Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki krajowej w 4°/_o-wych obligacyach krajowych z 50-letnim terminem umorzenia w takiej wysokości, jaka będzie potrzebną do uzyskania gotówki w sumie 26,925.000 zł. (53.850,000 koron) a to celem spłacenia niewylosowanych jeszcze obligacyi funduszów indemnizacyjnych, poczem wszelkie aktywa i passywa tych funduszów przejdą na fundusz krajowy. Równocześnie powziął Wys. Sejm następujące uchwały :

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w drodze właściwej z możliwym pospiechem wyjednał dla pożyczki konwersyjnej :

a) uwolnienie wszelkich z powodu tej pożyczki zdziałanych dokumentów prawnych, wystawionych przez kraj zapisów dłużnych i kuponów, od wszelkich opłat, stempli i należności;

b) uwolnienie procentów tej pożyczki od podatku dochodowego I i III. klasy i od wszystkich przyszłych podatków, jakieby w jego miejsce zaprowadzone były, przyczem jednak podatek dochodowy od procentów obligacyi indemnizacyjnych Galicyi wschodniej, zachodniej i Wielkiego Księstwa Krakowskiego, będących jeszcze w obiegu, ma być do końca obecnego planu umorzenia w terminach dotychczasowych spłacony;

c) nadanie zapisom dłużnym tej pożyczki krajowej charakteru pupilarnego bezpieczeństwa tak, aby one mogły być używane na lokacje kapitałów fundacyjnych, kapitałów stanowiących własność zakładów, które zostają pod dozorem publicznym, tudzież funduszów pupilarnych, fideikomisowych i depozytowych i służyć według kursu giełdowego, wszakże nie ponad nominalną wartość, jako kaucye w stosunkach służbowych i kontraktowych, tudzież jako zabezpieczenie wojskowych kaucyi małżeńskich ;

d) zezwolenie na notowanie kursu tych obligacyj krajowych w urzędowym cenniku giełdy wiedeńskiej.

Sejm zastrzega, iż w razie, gdyby Wydział krajowy nie uzyskał ulg i praw w uchwale IV. od a) do d) wymienionych, nie będzie miał prawa korzystać z upoważnienia, danego mu w ustawie o konwersji długów indemnizacyjnych.

Do przeprowadzenia operacji konwersyjnej, — a po przeprowadzeniu takowej — do odpowiedniego i korzystnego zużycia zwyczaj z powodu konwersji w każdym roku budżetowym powstających, dodaje się Wydziałowi krajowemu komitet doradczy z pięciu członków złożony, a przez Sejm wybrany. Komitet doradczy będzie jako taki istnieć tak długo, póki uchwałą Sejmu jego zadanie za spełnione uznaniem nie zostanie.

Gdy uchwalone na rok 1893 wydatki w kwocie 6,586.905 zł po potrąceniu uchwalonych dochodów własnych w kwocie 938.437 zł. wynoszą netto 5,648.468, a uchwalone jako pokrycie dodatki do podatków po 30 ct. od sta czynią 4,114.500 zł., przeto kwota 1,533.968 zł. nie pokryta uchwałą pod II. powziętą, ma być pokrytą ze zwyczaj budżetowych, jakie wykonanie uchwały pod III. powoduje.

Na wypadek, gdyby Wydział krajowy z upoważnienia danego mu uchwałą III. niniejszych wniosków, z jakiegokolwiek powodu korzystać nie mógł, upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki krótkoterminowej w gotówce najwyżej na 4%, oprocentowanej w kwocie 1,534.000 zł.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w razie, gdyby z upoważnienia danego mu w ustawie konwersyjnej pod L. III. skorzystał, użył wszelkich zwyczaj budżetowych, jakie w r. 1893 pozostaną, oprócz kwoty 1,533 963 zł., na pokrycie wydatku z r. 1893 przeznaczonej, na spłatę w części lub całości tych pożyczek krajowych, których spłata dla funduszu krajowego okaże się najkorzystniejszą.

Sejm poleca również Wydziałowi krajowemu, by w razie przeprowadzenia konwersji przy układaniu preliminarzy na lata następne od r. 1894 przeznaczył zwyczajki budżetowe nie tylko na stopniową spłatę reszty pożyczek krajowych, ale także na ulgi podatkowe przez niżenie podatku krajowego.

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by w dalszym ciągu obecnej sesji sejmowej odbyć się mającej w początkach 1893 r. przedłożył Wysokiemu Sejmowi należycie uzasadnione wnioski co do stosunku, w jakim się opodatkowani miasta Krakowa, oraz powiatów Krakowskiego i Chrzanowskiego przyczynić mają do ogólnych wydatków funduszu krajowego, a to na takiej podstawie, aby podatkujący miasta Krakowa. tudzież powiatów Krakowskiego i Chrzanowskiego wskutek konwersji długów indemnizacyjnych nie zapłacili z tytułu spłaty indemnizacyjnej ogólnej sumy większej, aniżeli byliby zapłacili z tegoż tytułu, gdyby konwersya przeprowadzoną nie była.

W wykonaniu ostatniej uchwały, co do stosunków funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Księstwa Krakowskiego, Wydział krajowy osobnem sprawozdaniem przedkłada Wysokiemu Sejmowi odnoszący się do tego wniosek. Z wykonania zaś uchwał o konwersji długu indemnizacyjnego, Wydział krajowy niniejszem szczegółowo zdaje sprawę.

I. Sankcya ustawy konwersyjnej, ustawa państwowa i rozliczenie wzajemnych pretensyj państwa a kraju.

Uchwaloną przez Wysoki Sejm ustawę o konwersji długu indemnizacyjnego Biuro marszałkowskie pismem z dnia 28. września 1892 l. 170 przesłało JE. Panu Namiestnikowi celem przedłożenia jej do Najwyższej sankcya. Wydział krajowy ze swej strony pismem z dnia 29. września 1892 L. 47.382 zwrócił się do JE. p. Namiestnika z prośbą o możliwe przyspieszenie sprawy. Zarazem prosił Wydział krajowy, aby projekt ustawy o przyznaniu nlg podatkowych i stemplowych tudzież pupilarnego charakteru nowym obligom, co rychlej był przez c. k. Rząd do parlamentarnego postępowania przedłożony, pomimo, że nie mogliśmy jeszcze wówczas, jak tego zazwyczaj c. k. Ministerstwo skarbu wymaga, przedłożyć plan umorzenia i losowania nowej pożyczki ze względu, że jej nominalna wysokość jako zależna od kursu emisyjnego jeszcze znaną nie była.

Gdy udzielenie Najwyższej sankcyi opóźniało się, a do wiadomości Wydziału krajowego doszło, iż c. k. Rząd z wniesieniem do Izby poselskiej Rady państwa projektu ustawy o ulgach dla pożyczki konwersyjnej łączy projekt eskontowego rozliczenia wzajemnych pretensyi skarbu państwa a kraju z tytułu ugody indemnizacyjnej, przeto okazała się potrzeba zasięgnięcia w Wiedniu bezpośrednich informacyi a ewentualnie udzielenia zażądanych wyjaśnień. W tym celu Marszałek krajowy wraz z podpisanym członkiem Wydziału krajowego udali się z końcem listopada do Wiednia.

Z osobistego zetknięcia się z decydującymi osobistościami przekonali się, że c. k. Rząd wielką do tego przywiązuje wagę, żeby równocześnie z przyznaniem ulg dla nowej pożyczki konwersyjnej nastąpiło rozliczenie wzajemnych pretensyi skarbu państwa a kraju z tytułu ugody indemnizacyjnej, a to tak dalece, że jedno od drugiego wprost czyni zależnem. W tym też kierunku zredagowany był projekt rządowy do ustawy o ulgach dla pożyczki konwersyjnej. Delegaci Wydziału krajowego zostali zapytani wprost, czy się na rozliczenie to zgadzają i czy Wydział krajowy zechce imieniem kraju podpisać umowę o to rozliczenie. Na pierwsze pytanie mogli delegaci oświadczyć osobiście, że przeciw takiemu rozliczeniu nic nie mają do zarzucenia i że gotowi są popierać to wobec Wydziału krajowego. Co do kwestyi podpisania zaś, na to odpowiedzieć nie mogą bez wyraźnego upoważnienia Wydziału krajowego tem bardziej, że zależy to od terminu zwołania Wysokiego Sejmu na dalszy ciąg przerwanej we wrześniu sesyi. Gdyby bowiem obrady Sejmu wcześniej na nowo podjęte zostały, można było sprawę Wysokiemu Sejmowi przedłożyć. Żądali więc tylko, aby projekt rządowy co do ulg dla pożyczki konwersyjnej co rychlej do Izby poselskiej wniesiony i przez nią załatwiony został, kwestya zaś w jaki sposób nastąpi zatwierdzenie ze strony Reprezentacyi kraju projektowanego przez c. k. Rząd rozliczenia, musiała pozostać w zawieszeniu. Bezpośrednio też po wyjeździe delegatów Wydziału krajowego z Wiednia ustawa krajowa o konwersyi (Aleg. 1.) otrzymała sankcyę Najwyższą postanowieniem z dnia 6. grudnia 1892 a projekt rządowy został do Izby poselskiej wniesiony. Ze zaś zdawało się Wydziałowi krajowemu, iż wobec bliskiej już nadziei spełnienia warunków, od których Wysoki Sejm wykonanie operacyi konwersyjnej zależnem uczynił, koniecznem będzie w najbliższej przyszłości poczynienie wstępnych kroków celem sfinansowania pożyczki konwersyjnej, przeto sprosił na dzień 6. grudnia wybrany przez Wysoki Sejm doradczy komitet finansowy na pierwszą naradę. Pytania komitetowi przez Wydział krajowy przedłożone i odpowiedzi na nie udzielone, zawarte są w dołączonym do niniejszego sprawozdania protokole (Alegat 2.). Zostawiając sprawę sfinansowania pożyczki, o której na posiedzeniu komitetu była mowa, do dalszego toku tego sprawozdania, pozostajemy obecnie przy kwestyi owego rozliczenia się z c. k. Rządem.

Komitet jednogłośnie wyraził opinię, iż obrachowanie to uważa jako korzystny dla kraju sposób lokacyi: zwyczaj, a Wydział krajowy tę opinię komitetu przyjął i według niej postąpił, a to z następujących powodów:

Rozliczenie to zaproponował c. k. Rząd w ten sposób iż zarówno subwencyę rządową, która miała być płaconą funduszom indemnizacyjnym do końca roku 1897 po 2,100.000 zł. i bezprocentową zaliczkę po 325 000 zł. razem przeto 2,425 000 zł. rocznie, jakoteż i dług galicyjskich funduszów indemnizacyjnych do skarbu państwa w łącznej sumie 6,275 000 zł. płatny od roku 1899 do roku 1904 zeskontowano na zasadzie oprocentowania po 5%, na termin 1. stycznia 1893. Saldo należności dla kraju, jakie z porównania z tych dwóch sum wynika, rozłożono znowu licząc oprocentowanie po 5% na 5 lat, czyli 20 rat kwartalnych po koniec roku 1897. Rachunek przedstawia się jak następuje:

Zeskontowana po 5% na dzień 1. stycznia 1893 subwencya rządowa po 2,100.000 zł. płatna w kwartalnych ratach z góry do końca 1897 przedstawia wartość. . 9,355.136 zł. 48 ct.

Tak samo zeskontowana bezprocentowa zaliczka po 325.000 zł.
w takichże ratach płatna czyni 1,447.818 „ 74 zł.

Razem przeto byłby skarb państwa dnia 1. stycznia 1893 kra-
jowi winien 10,802.955 zł. 22 ct.

Kraj zaś winien skarbowi państwa: Zwrot skarbowi państwa
bezprocentowych zaliczek 325.000 zł. od roku 1883 do 1897 w łącznej
sumie 4,875.000 zł. który to zwrot miał nastąpić w płatnych z dołu ratach
kwartalnych od roku 1899 do r. 1901 zeskontowany jak wyżej . . . 3,340.607 „ 10 „

Zwrot „nadpłat“ od roku 1883 do 1889 w łącznej kwocie
1,400.000 zł. płatny od roku 1902 do roku 1904 w takichże ratach zeskon-
towany jak wyżej. 829.399 „ 55 „

Razem przeto dług kraju do skarbu państwa dnia 1. stycznia
1893 wynosi 4,170.006 „ 65 „

Ze zbilansowania długu skarbu państwa do kraju w kwocie . 10,802.955 „ 22 „
i długu kraju do skarbu państwa w kwocie 4,170.006 „ 65 „

pozostaje czysta należytość kraju u skarbu państwa 6,632.948 zł. 57 ct.

Ta pretensya kraju do skarbu państwa rozłożona na 20 płatnych
z góry rat kwartalnych (od r. 1893 do roku 1897) z oprocentowaniem po
5% daje ratę kwartalną 372,233 zł. 80 ct. czyli rocznie 1,488.935 „ 20 „

Że zaś skarb państwa miał płacić przez ten sam przeciąg czasu
rocznie 2,100.000 zł. subwencyi i 325.000 zaliczki — razem . . . 2,425.000 zł. — ct.
płacić zaś będzie rocznie 1,488.935 „ — „
przeto płacić będzie rocznie mniej o 936.074 zł. 80 ct.

To rozrachowanie wzajemnych pretensyj jest niewątpliwie dla obu stron dogodnie.
O zysku finansowym którejkolwiek strony na tem rozliczeniu, nie może być mowy, skoro kwoty
z obrachunku tego wynikające są absolutnie ekwiwalentem tego, co miało być przedtem rozli-
czeniem płacone. Wszakże Wydział krajowy zastanowił się musiał, czy przyjęcie oprocento-
wania po 5 od sta, a więc wyższego od panującej dzisiaj stopy procentowej, a znacznie wyż-
szego od tej stopy, po jakiej nastąpić może obecnie lokacya chwilowych zwyżek kasowych nie
jest dla skarbu krajowego niekorzystnem. Zeskontowanie na wyższy procent obniża wprawdzie
więcej sumę wyższą, a więc w tym wypadku pretensyę kraju do skarbu państwa, ale z dru-
giej znów strony okoliczność, iż dług ten miał być płatny już w bieżącym pięcioleciu, gdy
dług kraju do skarbu państwa dopiero od r. 1899 — a dalej, że wynikająca ze zbilansowania
pretensya kraju została znowu do spłaty rozłożona z oprocentowaniem po 5% sprawia, iż obra-
chowanie na podstawie tej stopy procentowej jest dla kraju korzystniejsze. Można się o tem
przekonać z następującego porównawczego zestawienia takiego samego rachunku przy eskoncie
4% i 4½%. Przy eskoncie:

	4%	4½%	5%
Dług państwa.	11,049 517 64	10,925 187 84	10,802.955 22
Dług kraju	4,521.392 01	4,341.925 38	4,170.006 65
Saldo na rzecz kraju	6,528.125 63	6,583.262 46	6,632.948 57
Płatne w rocznych ratach	1,432.705 64	1,461.248 20	1,488.935 20

Wydział krajowy musiał sobie jednak zadać pytanie, czy to rozliczenie, które dla
budżetu państwa jest o tyle dogodnem, że daje mu obecnie przez 5 lat zaoszczędzenie po
936.064 zł., zaś skarbowi krajowemu czyni w tych 5 latach taki sam uszczerbek budżetowy,
nie wpłynie niepomysłnie na wykonanie programu finansowego, który służył za podstawę wnio-
skom i uchwałom konwersyjnym.

Wysoki Sejm uchwalił, iż zwyczajki budżetowe przez konwersję osiągnięte, mają być przede wszystkim użyte na spłatę innych długów krajowych. Otóż owo rozliczenie się ze skarbem państwa nie jest niczem innym, jak tylko takim użyciem części tych zwyczajek. Kwotą 936.064 zł. 80 ct. rocznie, a zatem w 5 latach kwotą 4,680.324 zł., spłacamy dług wynoszący 6,275.000 zł. który miał być płatny od 1899 do 1904. Prostem zaś rachunkiem przekonać się można, że gdybyśmy taką przez 5 lat płynącą kwotę 936.064 zł. rocznie, lokowali od r. 1893 począwszy, nawet po 4%, bo wszakże teraz i tego uzyskać nie można, i gdybyśmy z uzbieranego w ten sposób kapitału mieli płacić według ugody w latach 1899, 1900 i 1901 po 1,625.000 — następnie w latach 1892 i 1893 po 500.000 zł., a w r. 1904 resztę 400 000 zł. to już w r. 1893 zabrakłoby nam przeszło 300.000 zł. w. a. z końcem r. 1904 brak stąd powstały z doliczeniem 4% wyniósłby przeszło 730.000 zł. W ten sposób przyjąwszy owo obliczenie wzajemnych pretensyj, spłacimy dług do skarbu Państwa taką kwotą, któraby według dawnej ugody na ten cel wystarczyć nie mogła.

To obliczenie zatem jest dla kraju korzystne, a w programie finansowym tylko tę wywoła zmianę, że spłata innych długów krajowych postąpi nieco powolniejszym krokiem. Ci zaś, którzy się obawiali, żeby zbyt wielkie zwyczajki pierwszego pięciolecia nie pobudzały do zbyt wielkich może nieogłędnie czynionych wydatków, powinni w tem obliczeniu znaleźć uspokojenie, ponieważ powoduje ono obniżenie tych zwyczajek.

Nierówność między pierwszą połową okresu, na który program finansowy układano, a drugą jego połową, nierówność niewątpliwie niedogodna, wywołana tem, że w pierwszym 5-leciu mieliśmy tak znaczne subwencye, zostaje też owem obliczeniem bardzo znacznie złagodzona.

Te powody skłoniły Wydział krajowy do tego, iż zgodnie z opinią komitetu doradczego uznał to obliczenie wzajemnych pretensyj skarbu państwa, a kraju, jako korzystny sposób lokacji zwyczajek i na nie się zgodził. Stała jednak przed Wydziałem krajowym kwestya bardzo ważna: czy możemy imieniem Reprezentacji kraju, bez poprzedniego zasięgnięcia uchwały Wys. Sejmu, umowę z c. k. Rządem o to rozliczenie podpisać, czyli też czekać aż do sesyi sejmowej.

Opóźnienie zwołania Sejmu stworzyło jednak dla Wydziału krajowego położenie przymusowe, z którego były tylko dwa wyjścia: albo podpisać umowę i wzięwszy na siebie odpowiedzialność podać to Wys. Sejmowi do wiadomości, albo też całą operacyę konwersyjną odłożyć na jesień. Gdy bowiem według uchwały Wys. Sejmu uzyskanie dla nowej pożyczki uwolnień podatkowych i stemplowych, tudzież charakteru popularności było warunkiem tak postawionem kategorycznie, że bez spełnienia tego warunku nie wolno nam było zaciągać konwersyjnej pożyczki, gdy z drugiej strony c. k. Rząd od zawarcia z krajem umowy o rozrachowanie wzajemnych pretensyj uczynił zależnem udzielenie obligom nowej pożyczki owych przez W. Sejm zażądanych korzyści gdy wreszcie to wszystko razem było konieczną premisą do zawarcia układu z jakimkolwiek finansowem konsorcjum o sfinansowanie pożyczki, owe bowiem ulgi i korzyści bardzo ważnym są czynnikiem przy oznaczeniu wysokości kursu, przeto odroczenie decyzji naszej co do wzajemnego obrachunku było zarazem odroczeniem całej operacyi konwersyjnej. A gdy już wiadomem było, że o zwołaniu Wys. Sejmu na miesiąc luty nie było już mowy, i zwlekano ten termin na koniec marca, przeto oczekiwanie uchwały Wys. Sejmu byłoby przewlekło operacyę konwersyjną na jesień.

Wiadomo zaś, że termin jesienny jest zawsze dla takich operacyi finansowych gorszy od wiosennego. Mając do wyboru między odpowiedzialnością za zakwestyonowanie wykonania uchwały Wys. Sejmu i to uchwały tak w skutkach swych doniosłej a tak znaczną większością głosów powziętej a odpowiedzialnością drugą za podpisanie układu bez uchwały Wys. Sejmu, Wydział krajowy nie mógł się wahać w wyborze i wolał wziąć na siebie tę drugą odpowiedzialność, aniżeli na szwank narażać oczywisty interes kraju.

Jak zaś ważnem jest w sprawach finansowych pochwycenie stosownej pory i jak niebezpiecznem stać się może wszelkie odroczenie, najlepszym tego dowodem, że w chwili właśnie, gdy sprawozdanie niniejsze piszemy, stosunki na giełdzie wiedeńskiej znacznie się pogorszyły a kursa decydujących papierów spadły. Gdybyśmy byli zmuszeni wskutek odroczenia sprawy obecnie zawierać układ o pożyczkę konwersyjną, byłibyśmy go zapewne zawarli na warunkach gorszych, niż się to stało w miesiącu styczniu.

Wydział krajowy tem bardziej wahać się nie mógł, że mając od Wys. Sejmsu upoważnienie do fruktyfikacyi zwyżek zapomocą spłaty dawnych długów, a uważając według tego co wyżej powiedziano, iż owo rozliczenie się ze skarbem państwa nie jest czem innym, jak tylko korzystną (bo 5% wną) fruktyfikacyjną pięcioletnich zwyżek ku spłaceniu długu krajowego, był Wydział krajowy przekonany, że ani granic uprawnień swoich nie przekracza, ani też nie działa wbrew intencyom Wys. Sejmu. Stało się tylko to, że spłata długu 6,275.000 złr. który ciążył na kraju z tytułu ugody indemnizacyjnej, została w czesniej dokonana, aniżeli się przyjmowało we wszystkich, dotąd układanych programach finansowych.

Z tych zatem powodów Wydział krajowy żywi nadzieję, że Wysoki Sejm zechce podpisać przez Wydział krajowy układ o obrachunek wzajemnych pretensyj skarbu państwa w kraju przyjąć do wiadomości.

Po zasięgnięciu opinii komitetu doradczego delegaci Wydziału krajowego w połowie grudnia udali się powtórnie do Wiednia, a to w tym celu, ażeby poprzeć u c. k. Rządu najrychlejsze przedłożenie do Najwyższej sankcyi projektu ustawy o ulgach i korzyściach dla pożyczki konwersyjnej, omówić w Ministerstwie skarbu niektóre dla kursu przyszłej pożyczki ważne szczegóły tekstu jej obligacyj, a zarazem wysondować opinię sfer finansowych co do sfinansowania pożyczki. Wtedy też gdy delegatom wyraźnie oświadczone, że uchwalona już w Radzie państwa ustawa tylko wtedy będzie do Najw. sankcyi przedłożona, jeżeli ze strony Wydziału krajowego nastąpi stanowcza decyzja, że gotów jest podpisać umowę o eskontowe rozliczenie wzajemnych pretensyj skarbu państwa a kraju — oświadczyli delegaci na podstawie danego im przez Wydział krajowy upoważnienia, iż Wydział umowę podpisze.

Wreszcie dnia 4. stycznia 1893 została sankcyonowana ustawa państwowa i ogłoszona w dzienniku ustaw państwa Nr 6 z r. 1893. Ustawa ta, którą w załączeniu zamieszczamy **Aleg. 3.** (alegat 3) zawiera w artykule I. postanowienie, iż wzajemne pretensye skarbu państwa a kraju mają być na termin 1. stycznia eskontowane według stopy 5% — zaś w artykule II postanawia, iż pod warunkiem dokonania wskazanego w art. I. rozrachowania, będą obligom pożyczki konwersyjnej przyznane ulgi i korzyści, których się Wysoki Sejm w uchwałach z 28. września 1892 domagał — a mianowicie: uwolnienie od stempla i wszelkich opłat kuponów i obligacyj tej pożyczki, tudzież wszelkich w tej sprawie zdziałanych dokumentów prawnych, uwolnienie kuponów od podatku dochodowego i wszelkiego podatku, który na jego miejsce byłby zaprowadzony pod warunkiem zwrotu skarbowi państwa podatku kuponowego, jaki byłby zapłacony od reszty długu indemnizacyjnego — wreszcie nadanie obligom tej pożyczki charakteru papierów pupilarnych.

Po wydaniu tej ustawy sytuacja przedstawiała się jak następuje:

Ustawa krajowa upoważniała Wydział krajowy do przeprowadzenia konwersyi, jeżeli pożyczce konwersyjnej przyznane będą wymagane przez Wys. Sejm ulgi i korzyści.

Te ulgi i korzyści zostały w drodze ustawodawczej przyznane na ten wypadek, jeżeli przyjdzie do skutku rozrachowanie eskontowe wzajemnych pretensyj państwa a kraju.

Wydział krajowy zaś mógł układ o to rozrachowanie podpisać dopiero wtedy, jeżeli mieć będzie już układ o sfinansowanie pożyczki konwersyjnej a to z tej przyczyny, że nie mógł godzić się na niżenie rocznej subwencyi ze skarbu Państwa, dopóki nie miał tej pewności, że konwersyę przeprowadzi.

Zawarcie zaś takiego układu o sfinansowanie pożyczki także dopiero wtedy mogło być korzystnie przeprowadzone, jeżeli owe ulgi i korzyści będą stanowczo zapewnione.

W ten sposób wszystko wzajemnie było uwarunkowane tak, że podpisanie układu z Rządem i układu o sfinansowanie pożyczki musiało nastąpić równocześnie.

II. Sfinansowanie pożyczki konwersyjnej. Wypowiedzenie obligów indemnizacyjnych. Konfekcyja obligów nowej pożyczki.

Według przedstawionego wyżej stanu rzeczy — połowa stycznia okazała się tą chwilą, w której należało przystąpić już stanowczo do zawarcia układu o sfinansowanie pożyczki konwersyjnej. Już w listopadzie zaczęliśmy się zapomocą prywatnych stosunków informować, jakie firmy austriackie czy zagraniczne zechciałyby podjąć się sfinansowania naszej pożyczki i jakie mniej więcej warunki uzyskałyby się dały. Oczywiście że przed przystąpieniem do stanowczych rokowań można było o tych warunkach tylko bardzo przybliżone, nie wprost a przynajmniej nie urzędownie przez interesowanych podane, ale raczej domyślne mieć informacye. Wszakże już w pierwszych dniach listopada mieliśmy ze źródła, które nas nie zawiodło, wiadomość, że pozyskanie firm berlińskich, naturalnie łącznie z wiedeńskimi, które nie mogły pozostać poza akcyą, jest możliwem — mieliśmy zarazem z tego samego źródła obliczenie, że kursem, który prawdopodobnie da się osiągnąć, będzie $91\frac{1}{4}$ do $91\frac{3}{4}$. Podczas pobytu w Wiedniu z końcem listopada utrwaliliśmy się w przekonaniu, że na powyższe informacye można z wielkiem prawdopodobieństwem liczyć.

W początkach grudnia zaś otrzymaliśmy od jednej z większych firm berlińskich pismo, które wprawdzie nie było jeszcze ofertą, ale w każdym razie świadczyło o skłonności do studyowania interesu. Było to już dla nas objawem o tyle pomyślnym, że otwierało nadzieję pewnego rodzaju konkurencyi, która każdej takiej operacyi zawsze większe zapewnia powodzenie.

Dnia 6. grudnia odbyło się wspomniane już posiedzenie komitetu doradczego. Jak z dołączonego do tego sprawozdania protokołu przekonać się można, Komitet stanowczo się oświadczył przeciwko przeprowadzeniu operacyi na własną rękę, bez pośrednictwa jakiego zakładu finansowego, tudzież przeciw konkurencyi nieograniczonej. Konkurencyę ograniczoną zalecał tylko wtedy, gdyby mieć wprzód zapewnienie, iż przynajmniej 2 lub 3 firmy do niej staną, — jeżeli zaś takiego zapewnienia nie będzie, doradzał komitet traktować z jedną firmą, dającą dostateczną gwarancyę.

Wydział krajowy nie mógł odmówić słuszności tym zapatrywaniom. Subskrypcya ogłoszona bezpośrednio przez sam Wydział krajowy, bez zainteresowania poważnej firmy bankierskiej mogła łatwo zawieść. Byłaby się ograniczyła prawie całkiem na sam kraj, zwłaszcza, że Wydział krajowy jako władza nie mógłby i nie zechciałby używać tych środków reklamy dziennikarskiej, jakie szczególnie w Wiedniu są konieczne, ażeby zapewnić powodzenie subskrypcyi. Gdyby zaś nawet można było przypuszczać, że kraj sam pokryje całą potrzebną sumę — to wobec faktu, iż bardzo znaczna część obligacyj była umieszczona poza granicami kraju, byłaby znacznie większa część pożyczki, niż się to stało faktycznie, pokryta nie przez wymianę ale w drodze subskrypcyi gotówkowej, co byłoby skromnemu u nas obrotowi kapitałów odjęło zbyt wiele gotówki i niekorzystnie wpłynęło na stosunki krajowego targu pieniężnego. Chcąc uniknąć tej ewentualności — a obawiając się zarazem, żeby niepowodzeniem subskrypcyi wprost przez Wydział krajowy ogłoszonej, kredytu kraju nie skompromitować — Wydział krajowy zgodził się na opinię komitetu doradczego, który taką subskrypcę wykluczył. Również zgodził się na opinię drugą, iż nie należy ogłaszać nieograniczonej publicznej konkurencyi ofertowej na sfinansowanie pożyczki, do takiej konkurencyi bowiem nigdy nie stają firmy tak poważne, jakich blisko 30 milionowa operacyja pożyczkowa wymaga.

Co do konkurencji ograniczonej na same poważniejsze firmy, słusznem zupełnie było zapatrywanie komitetu doradczego, który radził zapewnić się wprzód, czy przynajmniej 2 lub 3 takie firmy do konkurencji staną — byłoby bowiem dla kredytu kraju bardzo niepomysłnie, gdyby konkurencja wcale do skutku nie przysłała. W ciągu jednak naszej akcji informacyjnej, która trwała przez listopad i grudzień do połowy stycznia, przekonaliśmy się, że właśnie najważniejsze firmy wprost wykluczają myśl takiej konkurencji — każda bowiem oświadczała z góry, że oferty w takim razie nie wnieśie a reprezentant jednej z takich firm oświadczył w listopadzie naszemu delegatowi: wolimy zrobić interes mniej korzystny, niż stawać do konkurencji.

Pozostawała więc tylko ostatnia przez komitet doradczy wskazana droga: traktować z jedną poważną firmą. Nie chcieliśmy jednak robić tego w ten sposób, żeby być zmuszonym do przyjęcia warunków, jakie nam będą podyktowane. To zaś na pewne byłoby się stało, gdybyśmy byli mieli „tylko jedno żelazo w ogniu“ — i do rokowań przystępowali bez świadomości, od której firmy można się lepszych spodziewać warunków.

Nie mogąc wejść na drogę konkurencji, musieliśmy prowadzić przez czas dłuższy akcję informacyjną, któraby nam dała pod tym względem dostateczne wskazówki.

W toku tej akcji Wydział krajowy udzielił Marszałkowi krajowemu i referentowi spraw finansowych w Wydziale krajowym pełnomocnictwa do rokowań. W czasie swego pobytu we Wiedniu w połowie grudnia, przekonali się delegaci Wydziału krajowego, że jeszcze w tej chwili do rokowań przystąpić nie można — cały bowiem świat finansowy był wówczas zajęty operacjami finansowymi rządów obu połów monarchii, spowodowanymi regulacją waluty. Dopiero w połowie stycznia okazała się gotowość pozytywnego rokowania z nami. To też dnia 18. stycznia delegaci Wydziału krajowego stanęli we Wiedniu, a mając na podstawie zasięganym poprzednio informacyj przesiwiadczenie, że najlepsze warunki uzyskać można od konsorcjum, do którego impuls dała jeszcze w listopadzie wspomniana już firma berlińska a na którego czele stanął wiedeński Union-Bank, delegaci Wydziału krajowego bezzwłocznie po przybyciu do Wiednia przystąpili do rokowań z reprezentantem tego konsorcjum. Rokowania te tegoż dnia zostały ukończone na podstawie kursu 91½ za sto.

Do przyjęcia tego kursu skłoniła delegatów Wydziału krajowego przede wszystkim pewność, jaką mieli na podstawie zasięgniętych z innych źródeł informacyj, że jest to kurs najlepszy, jaki można uzyskać od którejkolwiek z tych firm poważnych, które tu mogły wchodzić w rachubę.

Dalej porównanie tego kursu z kursem uzyskanym przez rządy obu połów monarchii przy ich świeżej operacji finansowej, było dla nas decydującem. Jeżeli zważymy, że bądź co bądź między kredytem prowincji a kredytem państwa jest pewna na korzyść drugiego różnica, to wobec kursu 91 za sto uzyskanego przez rząd węgierski, a kursu 92 za sto, jaki grupa rotzkyldowska przyznała rządowi austriackiemu, kurs 91½ za sto dla pożyczki prowincjonalnej przedstawia się bardzo korzystnie i jest niewątpliwym objawem podniesienia się kredytu naszego kraju, lepszego niż dawniej bywało otaksowania naszej siły finansowej przez świat finansowy.

Nie mniej zresztą przemawiała za układem z tą grupą okoliczność, że należą do niej poważne firmy berlińskie, hamburskie i frankfurckie, co po raz pierwszy naszym pożyczkom krajowym otwiera szeroki targ europejski.

Z tych więc powodów, dnia 18. stycznia przyjęliśmy w ogólnych zarysach warunki, podane przez „Union-Bank“. Odnosić się w kwestyi kursu do komitetu doradczego było niepodobieństwem, ponieważ przyjęcie lub odrzucenie podanego kursu, jak jest zwyczajem w takich rokowaniach, musiało zaraz nastąpić. Uzyskaliśmy wszakże ze strony Członka komitetu doradczego, Stanisława hr. Badeniego, którego komitet do tego był upoważnił, a który

już po przyjęciu przez nas kursu 91 $\frac{1}{2}$, za sto do Wiednia przybył, oświadczenie, że kurs ten za korzystny uważa.

Rokowania szczegółowe o treść kontraktu toczyły się od 20. do 23. stycznia, a brał w nich udział jako nasz doradca finansowy dyrektor Banku krajowego Dr. Alfred Zgórski, jako doradca prawny Dr. Wilhelm Binder z Wiednia, który też w toku całej poprzedniej akcji oddał nam nieocenione a zupełnie bezinteresowne usługi, co na tem miejscu z najszczerzem uznaniem podnosimy.

Dnia 24. stycznia został układ tymczasowo podpisany — po poprzedniem uzyskaniu przez c. k. Ministerstwo skarbu zapewnienia co do zatwierdzenia tekstu obligacyj, kuponów i kwitów tymczasowych.

Do formalnego podpisania kontraktu przez Wydział krajowy miało konsorcyum przysłać do Lwowa przez urzędnika Union-Banku, podpisany przez konsorcyum egzemplarz i umówioną kaucyę w kwocie 1 $\frac{1}{2}$ miliona zł. W podpisaniu jednak nastąpiła zwłoka z powodu wspomnianego już powikłania tej sprawy ze sprawą układu z c. k. Rządem o nowe obliczenie wzajemnych pretensyj skarbu państwa a kraju. Tekstu bowiem tego układu oczekiwaliśmy dopiero z Wiednia.

Po nadejściu tego tekstu Wydział krajowy na posiedzeniu z dnia 30. stycznia 1893 uchwalił i podpisał:

Alegat 4. a) układ z c. k. Ministerstwem skarbu o eskontowe obliczenie wzajemnych pretensyj skarbu państwa a kraju (alegat 4).

Alegat 5. b) układ z konsorcyum o sfinansowanie pożyczki konwersyjnej (alegat 5.).

Alegat 6. c) obwieszczenie, zawierające wypowiedzenie obligacyj indemnizacyjnych na termin 1. maja 1893 (alegat 6.).

Nazajutrz, dnia 31. stycznia pobrała kasa krajowa kaucyę złożoną przez konsorcyum odpowiednio do kontraktu, w efektach imiennej wartości 1,731.000 zł.

Następne czynności odnosiły się do ułożenia tekstu prospektów subskrybcyjnych, które miały być przez konsorcyum ogłoszone, do konfekcyi nowych obligów i do uzyskania dla nich dalszych jeszcze uprawnień. Na podania nasze do właściwych władz wniesione, uzyskaliśmy dla nowych obligacyj prawo kotowania na giełdzie wiedeńskiej, pragskiej i tryesteńskiej — (kotowanie na giełdzie berlińskiej wyrobiły berlińskie firmy należące do konsorcyum) — dalej prawo lombardu w Banku anstro-węgierskim — wreszcie możność użycia na wojskowe kaucye małżeńskie.

Alegat 7. Co do konfekcyi kwitów tymczasowych i obligacyj nowej pożyczki, których tekst i 8. załączamy (alegat 7. i 8.) — staraniem Wydziału krajowego było, ażeby one były wykonane siłami krajowymi. — Prócz papieru, którego w takim gatunku, jaki na obligacye jest potrzebny, krajowe papiernie dostarczyć nie mogą — zresztą wszystką konfekcyę wykonano w zakładach lwowskich. Płyte na ornament pierwszej strony obligacyj, wykonał (niewyluczając kompozycyi rysunku) nasz stypendysta przemysłowy p. Kazimierz Miziewicz, kształcący się w wiedeńskim Muzeum dla przemysłu artystycznego, którego w tym celu sprowadziliśmy do Lwowa. Litograficzną robotę wykonał zakład litograficzny A. Przyszłaka we Lwowie, druk kwitów tymczasowych i tekstu obligacyj drukarnia K. Pillera i Sp. — najtrudniejszy zaś druk kuponów z numeracyą „Związkowa Drukarnia we Lwowie“. Z zadowoleniem zaznaczamy, że wszystkie trzy zakłady wykończyły swoją robotę przed wyznaczonym im terminem — którego dotrzymanie było dla nas rzeczą wielkiej wagi, ażeby nie chybić żadnego terminu wobec konsorcyum. To też już 1. marca mogliśmy zawiadomić konsorcyum, że kwity tymczasowe są do jego dyspozycyi — od 20. marca zaczęły nadchodzić do Wydziału krajowego gotowe obligacye do podpisywania a 13. kwietnia ostatnie sztuki obligacyj zostały podpisane (43.600 sztuk).

Konfekcyja kwitów tymczasowych i obligacyj zajęła prawie przez trzy miesiące liczne siły urzędowe Oddziału rachunkowego Wydziału krajowego — czynność ta bowiem wymaga nadzwyczaj ścisłej kontroli, a kontrola ta musiała się odbywać równocześnie w trzech zakładach, w których urzędnicy nasi nieraz do później nocy byli zajęci. Równocześnie zajęta była kasa i likwidatura indemnizacyjna likwidowaniem dawnych obligacyj indemnizacyjnych, nadsyłanych jako depozyt na pokrycie kwitów tymczasowych.

Na odbiór, rewizyę i podpisywanie obligów nowej pożyczki, zmuszeni byliśmy urządzić osobną salę, której okna zaopatrzyliśmy w kraty, nrządzając przy niej osobną straż nocną. W tejsze sali odbywać się będzie wydawanie obligów nowej pożyczki w zamian za kwity tymczasowe — czynność, którą rozpocznie się w pierwszych dniach obrad Wysokiego Sejmu.

III. Subskrypcya i jej wyniki.

Po zawarciu układu z konsorcjum, Wydział krajowy czuł się obowiązany w interesie kredytu krajowego, przyczynić się ile możności do powodzenia subskrypcyi, zwłaszcza zaś do tego, aby jak największa część tejsze pokrytą została zapomocą konwersyi, nie zaś w drodze pożyczki gotówkowej. Było to zresztą w interesie funduszu krajowego, skoro według kontraktu byliśmy obowiązani od tej kwoty, jaka płynie z gotówki subskrypcyi, opłacić 1:36% w stosunku rocznym za czas od dnia wpłaty do 1. maja br. Kontrakt wprawdzie orzeka, że kwota, jaką kraj z tego tytułu miałby zapłacić, nie może być wyższą od tej jaka się funduszowi krajowemu należeć będzie z lokacyi gotówki w Union-Bank po dniu 1. maja, w każdym jednak razie należało dążyć do tego, aby tę kwotę jak najbardziej zredukować.

W tym celu sporządzonym został wykaz, w czyjem ręku znajdują się winkulowane obligi indemnizacyjne i oddany Bankowi krajowemu, który nas w tych staraniach dzielnie wspierał, Wydział krajowy zaś ze swej strony poczynił wszelkie ułatwienia co do postępowania przy dewinkulacyi i zwrócił się do właściwych władz, ażeby zechciały przyspieszyć i ułatwić czynności dewinkulacyjne. Wystosowano też okólnik do Wydziałów powiatowych informujący o dokonaniu się mającej konwersyi, ze względu na fundusze zostające pod ich zarządem lub nadzorem.

Prospekt na subskrypcyę został ogłoszony dnia 1. marca w Austrii i w Niemczech. Oznaczał on kurs emisyjny dla nowych obligacyi, które będą wydane w zamian za zgłoszone dawne obligi indemnizacyjne na 94 zł. 60 ct. za sto — zaś dla obligów wydanych za gotówkę na 94 zł. 75 ct. za sto. Termin zgłoszeń do wymiany dawnych obligów indemnizacyjnych na obligi nowej pożyczki oznaczono na czas od 1. do 15. marca — zaś subskrypcya gotówkowa oznaczoną została tylko na jeden dzień tj. na 15. marca. Rozumie się, że na oznaczenie wysokości kursu emisyjnego i terminu do subskrypcyi, Wydział krajowy żadnego nie miał już wpływu jest to bowiem ściśle sprawa konsorcjum. Oprócz Galicyi i Bukowiny, gdzie miejsca subskrypcyi ustanowiono we Lwowie, Krakowie, Czerniowcach, Kołomyi, Przemyślu, Rzeszowie, Stanisławowie Tarnopolu i Tarnowie, tudzież we wszystkich zastępstwach Banku krajowego — były jeszcze miejsca subskrypcyi w Austrii: w Wiedniu, Bielsku, Bernie, Gracu, Lincu, Pradze i Tryeście — zaś w Niemczech: w Berlinie. w Frankfurcie nad M. i Hamburgu.

Subskrypcya wypadła nad wszelkie spodziewanie pomyślnie.

Do konwersyi zgłoszono dawne obligi indemnizacyjne wartości 22,098.590 zł. mon. konw. czyli w wal. austr. 23,203.477 zł. 50 ct., na co wypadło wydać obligów nowej pożyczki 24,539.250 zł., licząc już w to 1,000.000 zł., które według kontraktu zostały zastrzeżone dla funduszy w zarządzie Wydziału krajowego zostających po niższym kursie 92 zł. 25 ct. za sto.

W ten sposób z ogólnej sumy emisyjnej	29,425.000 zł.
wyczerpała sama wymiana	24,539.250 „
zostało zatem do pokrycia gotówką	4,885.750 „

Na to subskrybowano gotówką 59,348.100 zł., tak że pożyczka została 12 razy przepisana.

Charakterystyczne są cyfry odnoszące się do tego, gdzie i jakie ilości zgłoszono do konwersyi, a mianowicie: w galicyjskich zakładach zgłoszono do konwersyi dawnych obligów indemnizacyjnych 9,956.880 zł. mon. konw. — w zakładach innych prowincyj austriackich 11,229.510 zł. — wreszcie w Niemczech 912.200 zł. Widzimy z tego, że więcej niż połowa dawnych obligów była za granicami kraju. Cyfry te uzasadniają dostatecznie, co powiedzieliśmy poprzednio na poparcie zdania, że nie można wejść na tę drogę, żeby sam Wydział krajowy sfinansował pożyczkę. Wtedy bowiem zapewne przyjąć można, że z tych obligów, które były poza granicami kraju, tylko mała część byłaby się zgłosiła do wymiany, różnicę byłaby pokryła subskrypcya gotówkowa krajowa, która byłaby posłużyła na to, ażeby potem za owe obligi za krajem się znajdujące ekwiwalent ich zapłacić gotówką. Tą drogą zatem byłoby się ten skutek osiągnęło, że znaczne bardzo kapitały byłyby z kraju wyszły i to nie powoli, ale przez jednorazową spłatę. W subskrypcyi gotówkowej zaś stosunek był następujący: w zakładach galicyjskich subskrybowano 10,512.150 zł. w. a., w zakładach innych prowincyj austriackich 42,205.750 zł. w. a. w Niemczech 6,630.200 zł. w. a.

Wreszcie — jako dowód, iż założony i dotowany przez Wysoki Sejm Bank krajowy zajął istotnie bardzo poważne stanowisko w finansowem życiu naszego kraju, podajemy, iż w Banku krajowym zgłoszono do wymiany dawnych obligów za 8,108 100 zł. mon. konw. (9,000.000 zł. na nowe 4% obligi) — zaś gotówką subskrybowano 5,800.000 zł.

Ponieważ Wydział krajowy zastrzegł w kontrakcie, że kwoty subskrybowane w drodze wymiany muszą być w całej wysokości uwzględnione, przeto redukcya subskrybowanych sum nastąpiła tylko co do subskrypcyi gotówkowej.

Po dokonanej subskrypcyi nastąpiło wydawanie kwitów tymczasowych za złożeniem ze strony konsorcyum depozytu według art. VII. kontraktu. Czynność cała została w wysokim stopniu ułatwiona tem, że na to pokrycie wydawanych przez nas kwitów tymczasowych, przesłało konsorcyum przeważnie dawne obligi indemnizacyjne, skutkiem czego można było już czynność likwidacyjną w większej części przeprowadzić. Czynność ta przy wyteżonej pracy likwidatury i kasy indemnizacyjnej będzie przed zebraniem się Wys. Sejmu całkowicie ukończoną i będzie można zaraz przystąpić do wydawania obligacyj nowej pożyczki w zamian za kwity tymczasowe.

Kończąc niniejsze sprawozdanie, Wydział krajowy uczynić musi uwagę, że istotny efekt finansowy całej operacyi będzie mógł być Wys. Sejmowi przedłożony dopiero na następnej sesyi, kiedy już obrachunki będą pokończone. W każdym razie możemy już dzisiaj powiedzieć, że wynik jest pomyślniejszy, niż przypuszczaliśmy wtedy, kiedy Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi wnioski konwersyjne przedkładał.

A przede wszystkim różnica kursu, po którym wydaliśmy nową pożyczkę: W układaniu programu finansowego przyjęto kurs pożyczki po 90 za sto — rzeczywiście zaś uzyskaliśmy 91½ za sto. Skutkiem tego suma długu, która według kursu 90 % wynosiła

	29,916 030 zł.
wynosi faktycznie	29,425.000 „
	491.030 zł.

zatem mniej o

Jest więc co do wysokości obdłużenia kraju wynik blisko o ½ miliona lepszy niż przypuszczano. Roczna rata, przy oprocentowaniu 4% i 50-letniem umorzeniu, wynosić miała

od długu obliczonego według kursu 90 za sto zł.	1,388.268 zł.
zaś przy kwocie 91 $\frac{1}{2}$ wynosić będzie	1,365 500 „
zatem mniej o	22.768 zł.

O taką też roczną kwotę rubryka XIV. budżetu krajowego będzie mniej obciążona, niż pierwotnie obliczano.

Wskutek eskontowego obliczenia wzajemnych pretensyj kraju a skarbu państwa, suma wypadająca jako saldo na korzyść kraju, zostaje oprocentowana po 5%, podczas gdy wszelkie obliczenia poprzednie oparte były na oprocentowaniu po 4%. Obliczenie zwrotu podatku kuponowego, należącego się skarbowi państwa nie jest jeszcze przez c. k. Dyrekcyę skarbu ostatecznie przyjęte. Wszakże cyfra obliczona obecnie przez oddział rachunkowy Wydz. kraj. przedstawia się o 113.241 zł. pomyślniej, niż w poprzednich obliczeniach, z powodu, iż za podstawę wzięto obecnie faktyczny stan długu, nie zaś ten, jaki wykazują plany umorzenia fundusów indemnizacyjnych, i że odpada podatek kuponowy od kuponu majowego b r. ten bowiem będzie jeszcze stronom przy wypłacie kuponu ściągnięty. Dalej w stosunku do poprzednich obliczeń wynik rzeczywisty o tyle jeszcze powinien być lepszy, że pewna część właścicieli dawnych obligów indemnizacyjnych nie zgłosi się zaraz do ich wypłaty, przez co fundusz krajowy zyska jeszcze na znaczniejszym dochodzie z lokacyi gotówki, a jest też prawdopodobnem, że na przypadłych zadawnionych obligach i kuponach okaże się także pewien, chociaż skromny zysk dla funduszu krajowego.

Wreszcie okaże się jeszcze zysk na skonwertowaniu obligów własnych funduszu indemnizacyjnego, w kwocie 584.400 zł. za które według kontraktu przypadają nam obligi nowej pożyczki po kursie 92 zł. 25 ct. za sto — a zatem w nominalnej wysokości 633.485 zł., co w razie spieniężenia choćby tylko po 95 zł. za sto dałoby kwotę 601.820 zł. 25 ct., czyli zyskałoby się 17.480 zł. 25 ct.

Możemy przeto śmiało twierdzić, że wynik operacyi konwersyjnej okaże się w rzeczywistości lepszym, aniżeli obliczano wówczas, kiedy Wysoki Sejm konwersyę uchwalił.

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy powyższe sprawozdanie przyjąć do wiadomości.

Z Rady Wydziału krajowego król. Galicyi i Lodomeryi wraz z Wiel. Ks. Krakowskiem

We Lwowie 14. kwietnia 1893.

Marszałek krajowy:

Sanguszko w. r.

Sprawozdawca:

Romanowicz w. r.

Członek Wydziału krajowego.

U s t a w a

z dnia 6. grudnia 1892 o zaciągnięciu pożyczki, celem skonwertowania obligacyj funduszków indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i zachodniej, tudzież Wielkiego Księstwa Krakowskiego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

W celu spłacenia nie wylosowanych dotychczas 5% obligacyj funduszków indemnizacyjnych Galicyi wschodniej, Galicyi zachodniej, tudzież Wielkiego Księstwa Krakowskiego, upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki krajowej w 4-pro. obligacjach krajowych z 50-letnim terminem umorzenia w takiej wysokości, jaka będzie potrzebną do użyczenia gotówki w sumie 26,925.000 zł. w. a. (53,850.000 koron).

Art. II.

Wszelkie aktywa i passywa wymienionych w art. I. funduszków indemnizacyjnych, przechodzą po dokonanej konwersyi obligacyj indemnizacyjnych na fundusz krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi skarbu i Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

U c h w a ł y

Komitetu doradczego, dla sprawy konwersyi długu indemnizacyjnego,
powzięte na posiedzeniu w dniu 6. grudnia 1892.

Przewodniczy JO. ks. Marszałek.

Obecni członkowie Komitetu P. T. Exc. Dunajewski Julian, Badeni hr. Stanisław,
Dr. Gross Piotr; Dr. Skałkowski Tadeusz. Eksc. Tarnewski Jan usprawiedliwił nieobecność.

Obecny członek Wydziału krajowego Romanowicz Tadeusz.

Pytanie 1.

Czy zawarte w przedłożeniu rządowem o ulgach dla pożyczki konwersyjnej wzajemnie skompensowanie pretensyi skarbu państwa i kraju na podstawie oprocentowania po 5% uważa Komitet doradczy jako korzystny sposób lokacyi zwyżek.

Komitet jednogłośnie wyraził opinię, iż obrachowanie to uważa jako korzystny dla kraju sposób lokacyi zwyżek.

Gdy skutkiem tej uchwały rozwinęła się dyskusya nad tem, czy Wydział krajowy mógłby w razie potrzeby bez odwołania się do Sejmu, obrachowanie to wzajemne przyjąć i zatwierdzić — oświadczył Komitet, że kwestya ta właściwie do jego zakresu działania nie należy. Osobiście jednak oświadczyli się członkowie Komitetu za tem, że Wydział może w razie potrzeby nie czekając uchwały Sejmu sprawę tę załatwić.

Pytanie 2.

Jaką formę przeprowadzenia interesu pożyczkowego uważa Komitet jako najkorzystniejszą a względnie najbardziej do wykonania możliwą — a mianowicie:

1. czy przeprowadzenie operacyi bez oddania sfinansowania jakiemu zakładowi lub konsorcyum a zatem przez rozpisanie subskrypcyi wprost przez Wydział krajowy?

2. czy sfinansowanie za pomocą jakiego zakładu lub konsorcyum, a w takim razie:

a) czy należy przeprowadzić rokowania wprost z jednym zakładem?

b) czy też rozpisać rozprawę konkurencyjną nieograniczoną?

c) albo konkurencyę ograniczoną do kilku najpoważniejszych firm?

Subskrypcyę własną, bez finansowania za pomocą jakiego zakładu finansowego uznano jako niemożliwą.

Oświadczono się również przeciw konkurencyi nieograniczonej.

Konkurencyę ograniczoną do kilku najpoważniejszych firm zaleca Komitet doradczy tylko w takim razie, jeżeli Wydział krajowy wprzód się zapewni, że przynajmniej dwie lub trzy poważne firmy staną do konkurencyjnej ofertowej rozprawy.

Jeżeli zapewnienia takiego nie będzie, należy traktować z jedną firmą, dająca dostateczną gwarancyę.

Pytanie 3.

W razie rokowania z jednym zakładem bez konkurencyi jaki należy przyjąć kurs minimalny poniżej którego nie można rokować.

Komitet wyraża opinię, iż podanie obecnie jakiegokolwiek kursu jest niemożliwem, zależy to bowiem od zmieniających się stosunków targu pieniężnego.

Komitet jest przekonany, że w chwili ostatecznych rokowań będzie zawsze czas do odniesienia się choćby listownie do członków Komitetu z zapytaniem w sprawie kursu.

Gdyby zaś okazało się to niemożliwem na ten wypadek deleguje Komitet Stanisława hr. Badeniego do udzielania Wydziałowi krajowemu opinii.

Pytanie 4.

Czy nie należałoby w układzie zastrzedz dla funduszu krajowego pewnych korzyści, a to albo przez bezpośredni udział w zysku, albo przez oddanie Wydziałowi krajowemu pewnej części obli-gów po kursie oryginalnem albo w inny sposób?

Komitet oświadcza, że uzyskanie korzyści tego rodzaju byłoby pożądanem.

Lwów 6. grudnia 1892.

U s t a w a

z dnia 4. stycznia 1893, o zarządzeniach z powodu konwersyi długu indemnizacyjnego galicyjskiego.

Za zgodą obu izb Rady państwa rozporządzam co następuje:

Artykuł I.

Z powodu konwersyi długu indemnizacyjnego galicyjskiego poleca się Rządowi uskutecznienie z reprezentacją krajową królestwa galicyjsko-lodomeryjskiego oraz Wielkiego księstwa krakowskiego wzajemnego obliczenia zobowiązań państwa i kraju, przypadających do wypłaty po dniu 31. grudnia 1892 na zasadzie umów, z tą reprezentacją krajową, w przedmiocie uregulowania stosunków państwa do funduszków indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i zachodniej (Dz. u. p. Nr. 110 i 219 z r. 1890) zawartych, w odniesieniu ich do dnia 1. stycznia 1893 i z przyjęciem pięć od sta za stopę procentową wzajemnego potrącenia.

Suma, którą według tego obliczenia, odniesionego do dnia 1. stycznia 1893 przypadnie na państwo do zapłacenia, będzie spłacona w latach 1893 aż do 1897 włącznie ratami ówierćrocznymi według tej samej stopy procentowej obliczonemi, które płacone będą w miejsce świadczeń państwa należących się krajowi na zasadzie umów dotychczasowych i w tych samych terminach umownych.

Artykuł II.

Pożyczce krajowej galicyjskiej, która na zasadzie ustawy krajowej z dnia 6. grudnia 1892 w sumie aż do trzydziestu milionów złotych waluty austryackiej w celu wykonania konwersyi długu indemnizacyjnego galicyjskiego będzie zaciągnięta, w przeciągu lat 50 będzie spłacona i nieść będzie 4 od sta, przyznają się ze strony państwa, pod warunkiem uskutecznienia obliczenia w artykule I. oznaczonego, następujące dobrodziejstwa:

§. 1.

Uwalnia się od stempli i należytości obligacye nowo emitowane, jakoteż kupony tej nowej pożyczki krajowej, tudzież kwity tyczące się wypłaty odsetek i spłaty kapitału tej pożyczki krajowej, jakoteż wszelkie dokumenty ugodne i jakiegokolwiek inne, które Wydział krajowy galicyjski wystawi z powodu zaciągnięcia tej pożyczki krajowej.

§. 2.

Odsetki od tej nowej pożyczki krajowej uwalnia się od podatku dochodowego, jakoteż od wszelkiego podatku, któryby w przyszłości mocą ustaw na jego miejsce został zaprowadzony, pod tym warunkiem, że kraj koronny Galicya wynagrodzi skarbowi państwa w zupełności ubytek podatku dochodowego, który przypadłaby od obligacyi indemnizacyjnych galicyjskich jeszcze w obiegu będących (obszarów administracyjnych lwowskiego i krakowskiego, tudzież Wielkiego księstwa krakowskiego), gdyby według planu były umarzane.

Upoważnia się rząd do zawarcia w tym względzie umowy prawnie obowiązującej z reprezentacją królestwa galicyjsko-lodomeryjskiego oraz Wielkiego Księstwa Krakowskiego.

§. 3.

Obligacye tej nowej pożyczki krajowej mogą być używane do korzystnego lokowania w nich kapitałów fundacyjnych, kapitałów zakładów pod nadzorem publicznym zostających, tudzież pieniędzy sierocych, powierniczych i depozytowych a po kursie giełdowym, jednak nie ponad wartość imienną, na kaucye służbowe i na kaucye w interesach.

Artykuł III.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy obowiązującej od dnia ogłoszenia, poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 4. stycznia 1893.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Steinbach r. w.

Schönborn r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VII. — Wydana i rozesłana dnia 14. lutego 1893. — (Zawiera Nr. 21.)

21.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 8. lutego 1893,

o umowie, która z powodu konwersyi galicyjskiego długu indemnizacyjnego zawarta została w myśl ustawy z dnia 4. stycznia 1893 (Dz. u. p. Nr. 6) z Wydziałem krajowym galicyjskim.

Umowę do niniejszego dołączoną, która na zasadzie ustawy z dnia 4. stycznia 1893 (Dz. u. p. Nr. 6) zawarta została między c. k. Ministerstwem skarbu a Wydziałem krajowym królestwa galicyjsko-lodomeryjskiego oraz Wielkiego księstwa krakowskiego, podaje się do wiadomości.

Według osnowy tej umowy warunek do uzyskania dobrodziejstw państwa dla pożyczki krajowej galicyjskiej cztero procentowej, w celu wykonania konwersyi galicyjskiego długu indemnizacyjnego zaciągniętej, w artykule II. ustawy z dnia 4. stycznia 1893 (Dz. u. p. Nr. 6) oznaczony, jakoteż dalszy warunek, w artykule II. tejże samej ustawy przewidziany, zostały dopełnione, przeto dobrodziejstwa państwa, ustanowione przyrzeczoną ustawą dla pożyczki krajowej galicyjskiej cztero procentowej, zaciągniętej w celu wykonania konwersyi galicyjskiego długu indemnizacyjnego, mają być w całej rozciągłości stosowane.

U m o w a ,

między c. k. Ministerstwem skarbu w imieniu c. k. Rządu z jednej a Wydziałem krajowym galicyjskim w imieniu reprezentacji krajowej autonomicznej królestwa galicyjsko-lodomeryjskiego oraz Wielkiego księstwa krakowskiego z drugiej strony, tycząca się obliczenia pomiędzy państwem a krajem Galicyą, wykonać się mającego w myśl ustawy z dnia 4. stycznia 1893 (Dz. u. p. Nr. 6) z powodu konwersyi galicyjskiego długu indemnizacyjnego i wprowadzająca zmiany z tego wynikające w stosowaniu istniejących umów, tyczących się funduszków indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i zachodniej (Dz. u. p. Nr. 110 i 219 z roku 1890).

1. Zobowiązania przypadające do wypłaty po dniu 31. grudnia 1892, które stosownie do zawartych na zasadzie ustawy z dnia 5. czerwca 1890 (Dz. u. p. Nr. 110), obwieszczeniem c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 27. listopada 1890 (Dz. u. p. Nr. 219) ogłoszonych obu umów w sprawach funduszków indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i zachodniej mają jeszcze obciążać państwo wobec kraju a kraj wobec państwa, mianowicie zaś:

- a) świadczenia państwa w latach 1893 aż do 1897 włącznie z tytułu subwencji niezwrotnej w sumie 2,120 000 zł. rocznie i z tytułu stałej bezprocentowej zaliczki rządowej w sumie 325 000 zł. rocznie.
- b) świadczenia kraju w latach 1899 aż do 1904 włącznie w sumie rocznej 1,625 000 zł., tu-

dzień z tytułu zwrotu wzmiankowanych w artykule II. ustawy z dnia 5. czerwca 1890 (Dz. u. p. Nr. 110) „nadpłat“ w latach 1902 i 1903 w sumie rocznej 500.000 zł. a w r. 1904 w sumie rocznej 400 000 zł.

obliczają się wzajemnie w odniesieniu do dnia 1. stycznia 1893 sposobem eskomptowym z przyjęciem pięć od sta rocznie za stopę procentową i przy ćwierćrocznej płatności odsetek z dołu.

2. Z porównania eskomptowanych wartości ciężarów państwa i kraju, stosownie do punktu 1. umowy niniejszej obliczonych, wypada w odniesieniu do dnia 1. stycznia 1893 jako ciężar państwa saldo 6,632,948 zł. 57 ct. i ta reszta ciężaru państwa ma być krajowi spłacona w latach 1893 aż do 1897 włącznie w dwudziestu ratach ćwierćrocznych od dnia 1. stycznia 1893 bieżących, z góry płatnych, które obliczane być mają według tego samego sposobu oprocentowania, jaki był wzięty za podstawę do rzeczonych obliczenia eskomptowego.

3. Przeto każda z tych rat ćwierćrocznych, w latach 1893 aż do 1897 włącznie przez państwo krajowi płacić się mających wynosi 372.233 zł. 80 ct. (trzysta siedemdziesiąt dwa tysiące dwieście trzydzieści złote i osmdziesiąt centów) waluty austriackiej, suma zaś rocznego świadczenia w ciągu przyrzeczonego okresu na państwie ciężająca 1,488 935 zł. 20 ct. (milion czterysta osmdziesiąt ośm tysięcy dziewięćset trzydzieści pięć złotych dwadzieścia centów) waluty austriackiej.

Te same, nie zwrotne świadczenia państwa mają zająć miejsce świadczeń państwa należących się krajowi na podstawie umów dotychczasowych (punkt 1a umowy niniejszej, punkt 2 umowy zawartej na zasadzie artykułu I. ustawy z dnia 5. czerwca 1890, Dz. u. p. Nr. 110) i wskutek postanowień powyższych wypłacane będą krajowi w dotychczasowych terminach umownych (punkt 2 umowy niniejszej).

4. Wszelkie inne, na zasadzie umów dotychczasowych poza dzień 31. grudnia 1892 sięgające zobowiązania wzajemne państwa i kraju uchylają się i postanowienia punktów 3 aż do 7 umowy, zawartej na podstawie artykułu I. ustawy z dnia 5. czerwca 1890 (Dz. u. p. Nr. 110), tudzież postanowienia umowy, zawartej na pod-

stawie artykułu II. tejże samej ustawy, które w skutek przeistoczenia całego jeszcze niewylosowanego galicyjskiego długu indemnizacyjnego, na dług krajowy bez gwarancji państwa, stają się obecnie bezprzedmiotowymi, nie będą stosowane.

W szczególności uchyla się na przyszłość także obowiązek państwa ewentualnego płacenia zaliczek ze stopą procentową po pięć od sta rocznie, tudzież obowiązek kraju przedstawiania c. k. Ministerstwu skarbu preliminarzów funduszu indemnizacyjnego i zamknięć rachunkowych (punkt 5 i 7 umowy zawartej na zasadzie artykułu I. ustawy z dnia 5. czerwca 1890, Dz. u. p. Nr. 110).

5. Stan czynny i bierny trzech galicyjskich funduszków indemn., Galicyi wschodniej i zachodniej tudzież Wielkiego Księstwa Krakowskiego przejdą po wykonaniu konwersji całego galicyjskiego długu indemnizacyjnego (trzech obszarów administracyjnych: Galicyi wschodniej, Galicyi zachodniej, Wielkiego Księstwa Krakowskiego), do ogólnego galicyjskiego funduszu krajowego, nie przesadzając zaprowadzeniu w zakresie tego ostatniego funduszu dla nowej pożyczki krajowej, zaciągniętej w celu wykonania konwersji długu indemnizacyjnego, administracji samodzielnej, gdyby kraj uznał takową za potrzebną.

Ze względu, że Wydział krajowy uznał już zamknięcie rachunkowe, uczynione aż do chwili oddania przez państwo, autonomicznemu zarządowi kraju rzeczonych trzech funduszków indemnizacyjnych galicyjskich (31 marca 1891), żadne rozszczenia kraju do państwa z tytułu dawniejszego zarządzania tymi funduszami indemnizacyjnymi nie będą już dochodzone.

Nadto Wydział krajowy oświadcza wyraźnie, iż zaległe kupony od obligacji i wszelkie inne zaległości całego długu indemnizacyjnego galicyjskiego (wszystkich trzech obszarów administracyjnych) spłaci w myśl istniejących przepisów własnymi funduszami kraju bez uciekania się do skarbu państwa, nie zrzekając się korzyści z przedawnienia dla kraju wynikających.

6. Ponieważ odsetki od pożyczki krajowej, w celu wykonania konwersji galicyjskiego długu indemnizacyjnego w sumie imiennej najwięcej trzydzieści milionów złotych (a względnie w usta-

nowionej obecnie ogólnej sumie imiennej rzeczywistej 29,425.000 złotych) waluty austriackiej, uwolnione zostały od podatku dochodowego pod tym warunkiem, że kraj Galicya wynagradzać będzie skarbowi państwa sumę podatku dochodowego, która przypadałaby od obligacyj indemnizacyjnych galicyjskich obecnie jeszcze w obiegu będących, gdyby według planu były umarżane, przeto kwoty te podatku dochodowego, które kraj ma wynagradzać, potrącać będą w terminach płatności z sum, które państwo, stosownie do punktu 3go umowy niniejszej płacić ma krajowi Galicyi.

7. Te kwoty, któreby kraj Galicya na podstawie umów dotychczasowych otrzymał od państwa na cele indemnizacyjne po dniu 31. grudnia 1892 aż do zawarcia umowy niniejszej ponad miarę świadczeń w umowie niniejszej ustanowionych, mają być niezwłocznie po dniu

zawarcia umowy niniejszej z odsetkami po 5 od sta rocznie od tegoż dnia bieżącemi państwu gotówką zwrócone.

Umowa niniejsza, zawarta przez Wydział krajowy w porozumieniu z Radą przyboczną do spraw konwersyi galicyjskiego długu indemnizacyjnego, uchwałą sejmu galicyjskiego z dnia 28. września 1892 utworzoną, podana będzie sejmowi krajowemu galicyjskiemu w najbliższym okresie kadencyjnym do wiadomości.

9. Umowa niniejsza spisana została w dwóch jednobrzmiących nie stemplowanych egzemplarzach, podpisami Ministra skarbu, tudzież Marszałka krajowego i dwóch członków Wydziału krajowego królestwa galicyjsko-lodomeryjskiego oraz Wielkiego księstwa krakowskiego opatrzonych, z których jeden zachowywany być ma w c. k. Ministerstwie skarbu, a drugi u reprezentacyi krajowej galicyjskiej.

Lwów dnia 30. stycznia 1893.

Wiedeń, dnia 8. lutego 1893.

C. k. Minister skarbu:
Steinbach r. w.

Eustachy książę *Sanguszko* r. w.
Marszałek krajowy.

Antoni Jaxa-Chamiec r. w.
Członek Wydziału krajowego.

Tadeusz Romanowicz r. w.
Członek Wydziału krajowego.

Aleg. 5. do spraw. Wydziału kraj. L. 19.462/93.

LW. 5361/93.

In Folge des Gesetzes vom 4. Jänner 1893.
R. G. B. Nr. , gebühren- und stempelfrei.

Uebereinkommen.

Durch das von dem h. Landtage des Königreiches Galizien und Lodomerien sammt dem Grossherzogthum Krakau beschlossene und von Seiner Majestät mit Allerhöchster Entschliessung vom 6. December 1892 sanctionirte Landesgesetz wurde der Galizische Landes-Ausschuss ermächtigt, behufs Rückzahlung des gesammten, vor dem 31. October 1892 noch unverlosten Schuldverschreibungen der Grundendlastungs-Fonde von Ostgalizien, Westgalizien, sowie des

Grossherzogthums Krakau in der Gesamtsumme von 26,925 000 Gulden österr. Wahr. (53,850.000 Kronen) ein 4%-iges, spätestens in 50 Jahren rückzahlbares Landes-Anlehen bis zum Maximalbetrage von 30,000.000 Gulden österr. Wahr. aufzunehmen.

Ueber die Begebung dieses Anlehens wird zwischen dem Landes-Ausschusse des Königreiches Galizien und Lodomerien sammt dem Grossherzogthume Krakau einerseits, und der Union-Bank in Wien, den Herren Mendelssohn & Co. in Berlin, den Herren Robert Warschauer & Co. in Berlin, welche sich aus diesem Anlasse zu einem Consortium unter solidarischer Haftung vereinigen, andererseits, folgender Vertrag abgeschlossen:

I.

Der galizische Landes-Ausschuss wird dem Consortium nach dem beigehefteten formulare % gesetzmässig ausgefertigte, auf Ueberbringer lautende Schuldverschreibungen im Gesamt-Nominalbetrage von 58,850.000 Kronen der mittelst des Gesetzes vom 2. August 1892, R. G. B. Nr. 126 festgestellten Wahrung (29,425.000 Gldn österr. Wahr.) am 30 April 1893 übergeben.

Diesen Titres werden je 50 Coupons nebst Talon beigegeben sein.

Der erste Coupon wird am 1. November 1893 fällig sein.

Bezüglich der Appointirung dieser Titres wird bestimmt, dass

	1.600 Stück zu 10.000 Kronen (5.000 Gulden ö. W.)
17.500	" " 2.000 " (1.000 " ")
4.000	" " 1.000 " (500 " ")
18.000	" " 200 " (100 " ")
2.500	" " 100 " (50 " ")

ausgefertigt werden.

Das Consortium übernimmt diese Titres zum Course von 91·50 für je 100 fl. Nominale, demnach zum Preise von 26,923.875 fl. öst. W., d. i. Sechszwanzig Millionen neunhundertdreißigtausendachthundertfünfundsiebzig Gulden österr. Wahrung in Noten.

II.

Der galizische Landes-Ausschuss wird sich bestens bemühen, die Convertirung der galizischen Grundentlastungs-Obligationen gegen solche des neuen Anlehens zu fördern und wird insbesondere bei den massgebenden Behörden und Stellen die diesfalls geeigneten Schritte unternehmen.

Dem galizischen Landes-Ausschusse wird das Recht vorbehalten, für den Landesfond oder für die sonstigen in der Verwaltung des Landes Ausschusses stehenden Fonds, Schuldverschreibungen des neuen Anlehens bis zum Höchstbetrage von 1 Million fl. österr. Wahr. als Fonds-Anlagen zum Course von 92·25 für je 100 ü. Nominale am 30. April 1893 zu übernehmen.

Die diesbezügliche definitive Summe wird dem Consortium bis längstens 15. Februar 1893 bekannt gegeben werden.

III.

Das diesem Vertrage beigeheftete Formulare des Titres, der Coupons und des Talon, bildet einen integrierenden Bestandtheil des Vertrages, und werden die darin ausgesprochenen Zusicherungen und Verpflichtungen als vertragsmässige anzusehen sein.

IV.

Der galizische Landes-Ausschuss wird am 1. Februar 1893 alle bis nun unverlosten Grundentlastungs-Schuldverschreibungen von Ostgalizien, Westgalizien, sowie des Grossherzogthums Krakau zur Rückzahlung per 1. Mai 1893 kündigen.

Die Kündigung erfolgt mittelst Verlautbarung des galizischen Landes-Ausschusses in den ämtlichen Wiener und Lemberger Zeitungen.

Diese Kundmachung wird insbesondere die Bekanntgabe enthalten, dass der galizische Landes-Ausschuss die sämmtlichen, noch nicht verlosten Obligationen vom 1. Mai 1893 ab ausbezahlen wird, soweit nicht die Besitzer dieser Obligationen es vorziehen, ihre alten Obligationen gegen Obligationen des neuen vierprocentigen Convertirungs-Anlehens umzutauschen.

Der Landes-Ausschuss wird auch dahin wirken, dass durch rasche Erledigung der die Devinkulirung von galizischen Grundentlastungs Obligationen anstrebenden Eingaben die Einbeziehung vinkulirter Schuldverschreibungen in die Conversionsoperation thunlichst erleichtert werden.

Die im Subscriptiionswege zum Umtausche angemeldeten Zeichnungen werden bei der Repartirung von Seite des Consortiums voll berücksichtigt werden.

V.

Der galizische Landes-Ausschuss verpflichtet sich sogleich alle nöthigen Schritte zu thun, um den Schuldverschreibungen dieses neuen Anlehens die Cotirung an den Börsen in Wien, Prag und Triest, sowie die Fähigkeit zur Belehnung seitens der Oesterr.-ung. Bank zu erwirken und aufrecht zu erhalten.

Weiters wird der galizische Landes-Ausschuss über Verlangen des Consortiums demselben mit thunlichster Beschleunigung alle jene Behelfe (Eingaben, Prospecte, Nachweisungen etc.) zur Verfügung stellen, welche zur Erwirkung der Cotirung an den deutschen, holländischen und schweizerischen Plätzen nothwendig sind.

In den für das Ausland bestimmten Prospecten wird die Darlegung des galizischen Landes-Budgets und insbesondere die günstige Einflussnahme des neuen Anlehens auf dasselbe enthalten sein.

VI.

Der galizische Landes-Ausschuss übernimmt die Verpflichtung, in dem vom Consortium zu benennenden Landeshauptstädten Zahlstellen zur Einlösung der fälligen Coupons und verlosten Schuldverschreibungen dieses Anlehens zu errichten und wird insoferne es sich nicht um galizische Zahlstellen handelt nur im Einvernehmen mit dem Consortium die betreffenden Firmen namhaft machen.

Als Zahlstellen werden

in Wien: die Union-Bank,

in Triest: „ Filiale der Union-Bank,

in Berlin: „ Herren Mendelssohn & Co. und

„ „ Robert Warschauer & Co. bestellt.

Ausserdem wird der Landes-Ausschuss über ein diesfalls zu stellendes Verlangen des Consortiums

für Hamburg: die Norddeutsche Bank,

„ Frankfurt a. M.: die Deutsche Effecten- und Wechselbank, die Herren Gebrüd. Bethmann,

für Zürich: die Schweizerische Kreditanstalt als Zahlstellen bestimmen.

Der Landes-Ausschuss wird bis Ende des Jahres 1903 eine Nominirung weiterer Zahlstellen nur im Einvernehmen mit den bestehenden Zahlstellen des betreffenden Platzes vornehmen.

Die Zahlstellen erhalten vom Landes-Ausschusse eine Provision von $\frac{1}{10}$ Procent von dem Betrage, der durch sie eingelösten Coupons und verlostten Obligationen.

Für im Auslande eingelöste Obligationen wird diese Provision auf $\frac{2}{10}$ Procent erhöht.

Der galizische Landes-Ausschuss verpflichtet sich für die rechtzeitige Dotation der Zahlstellen Vorsorge zu treffen, und werden diesfalls mit dem Consortium die näheren Modalitäten vereinbart werden.

VII.

Der galizische Landes-Ausschuss verpflichtet sich über Verlangen des Consortiums demselben von 15. Februar 1893 angefangen Interimsscheine nach dem beigehefteten Formulare :/ welches gleichfalls einen integrierenden Bestandtheil dieses Vertrages bildet, in den vom Consortium gewünschten Appoints in der verlangten Anzahl innerhalb des Betrages des Anlehens zu übergeben.

Diese Interimsscheine werden ausser dem Versprechen der Ausfolgung einer Schuldverschreibung der neuen Landesanleihe in gleicher Höhe, auch ein am 1. Mai 1893 fälliges Zahlungsverprechen halbjähriger Zinsen zu 4% von dem Nominalbetrage des Interimsscheines enthalten. Die diesem Zinsversprechen gleichkommenden Beträge wird jedoch das Consortium dem Landes-Ausschusse bei jedesmaligen Bezuge von Interimsscheine vergüten.

Das Consortium wird weiterhin verpflichtet sein, nach Massgabe des Bezuges solcher Interimsscheine Deckung durch ein Depot in pupillarsicheren oder von der Oesterr.-ung. Bank statutenmässig belehnbaren Werthpapieren, dann in Obligationen der deutschen Reichsanleihe oder in solchen des preussischen Staates, u. z. in solcher Höhe zu leisten, dass das betreffende Werthpapier zu 10 Procent unter dem Tagescourse, die Interimsscheine zum Uebernahmescourse der Schuldverschreibungen des neuen Anlehens berechnet werden.

Diese Deponirungen werden nach Wahl des Consortiums bei der Landescassa in Lemberg unter Mitsperre eines Bevollmächtigten des Consortiums oder bei der Oesterr.-ung Bank in Wien, eventuell bei beiden Stellen stattfinden.

Es wird dem Consortium jederzeit freigestellt, die deponirten Werthpapiere gegen andere gleichwerthige der vorerwähnten Kategorien oder gegen die im Absatze IX genannten Grundendlastungs-Obligationen umzutauschen.

VIII.

Nachdem die Verzinsung der neuen Anleihe von Seiten des Landes erst am 1. Mai 1893 beginnen kann, andererseits bei den Baarverkäufen von den nicht durch Umtausch bezogenen Titres des Consortium dem Publikum den Zinsengenuss von den Obligationen bereits vom Zeitpunkte der Emission ab gewähren muss, so erleidet das Consortium aus dem Umstande, dass die Fructificirung der eingehenden Gelder der Lage des Geldmarktes gemäss nicht zu jenem Zinsfusse geschehen kann, welcher den Couponszinsen entspricht, einen Verlust an Zinsen-Differenz.

Um das Consortium für diesen Zinsenverlust zu entschädigen, vergütet der Landes-Ausschuss demselben vom Betrage der nicht durch Umtausch bezogenen Titres eine Zinsendifferenz von 1.36 Procent (welche der Differenz zwischen den Stückzinsen und dem effectiven Zinsfuß von 3 Procent entspricht), von dem durch den Prospect bestimmten ersten Einzahlungstage bis zum 1. Mai 1893.

Das Consortium wird verpflichtet sein, sofort nach geschlossener Subscription den Betrag den convertirten Titres zu diesem Behufe nachzuweisen. Der Gesamtbetrag dieser Vergütung darf jedoch die Höhe den dem Lande aus der nachfolgenden Elocirung der ersten 5 Millionen Gulden erwachsenden Zinsen ans dem Conto-Corrent-Guthaben desselben nicht übersteigen.

Der galizische Landes-Ausschuss wird dem Consortium, und zwar zu Handen der Union-Bank in Wien, vom 1. Mai 1893 ab für die nicht präsentirten Titres der Grundentlastungsschuld disponible Barschaften bis zum Höchstbetrage von 5 Millionen Gulden gegen Sicherstellung durch ein Depôt im Sinne des Absatzes VIII. dieses Uebereinkommens erlegen, und das Consortium wird verpflichtet sein, diese Barschaften mit 3 Procent p. a. zu verzinsen und die zur Zinslösung von Grundentlastungs-Obligationen erforderlichen Beträge gegen vorherige zweitägige Kündigung loco Wien zurückzuzahlen.

Nachdem 1. Jaenner 1894 steht es dem Consortium frei, dieses Conto-Corrent Verhaeltniss gegen einmonatliche Kuendigung ganz oder theilweise zu loesen.

IX.

Sowohl bei der am 30. April 1893 stattfindenden Zahlung, als auch bei der im Absatze VII. stipulirten Bedeckung durch Depôts, und bei der im Absatze XIII. normirten Cautionsbestellung wird das Consortium berechtigt sein, die 5 procentigen galizischen Grundentlastungs-Obligationen im vollen Betrage als Deckung, beziehungsweise an Zahlungsstatt zu geben.

X.

Sowohl die Kosten der Anfertigung der Titres der neuen Anleihe, als auch jene der Interimsscheine trägt der galizische Landes-Ausschuss; dagegen werden die Kosten des deutschen Reichstempels vom Consortium getragen.

XI.

Ueber Wunsch des galizischen Landes-Ausschusses wird das Consortium eine Quote von 20 Procent von dem in diesem Vertrage behandelten Uebernahmgeschäfte der Landesbank des Königreiches Galizien und Lodomerien mit dem Grossherzogthume Krakau und der k. k. priv. galizischen Actien-Hypotheken-Bank zur Repartirung unter sich und den übrigen galizischen Credit-Instituten zu Original-Bedingungen anbieten.

XII.

Der Landes-Ausschuss designirt als seinen Vertreter in dem Verkehre mit dem Consortium rücksichtlich der finanziellen Abwicklung des in Rede stehenden Uebernahm-Geschäftes die Landesbank des Königreiches Galizien und Lodomerien mit dem Grossherzogthume Krakau in Lemberg, wogegen das Consortium zu seinem diesfälligen Vertreter die k. k. priv. galizische Actien-Hypotheken-Bank ebendasselbst bestellt.

XIII.

Das Consortium erlegt innerhalb dreier Tage nach erfolgter Behändigung des vom Landes-Ausschusse genehmigten definitiven Vertrages eine Caution von 1,500.000 fl., das ist Eine Milion fünfhunderttausend Gulden oest. W. in pupillarsicheren Werthpapieren zu 90 Procent ees Courswerthes gerechnet.

Diese Caution ist nach Bezahlung der sämtlichen, in Gemässheit dieses Vertrages zu übernehmenden Titres zurückzuerstatten und gilt als vertragsmässiges Pfand für alle aus dem gegenwärtigen Uebereinkommen eventuell entstehenden Ersatzforderungen des Königreiches Galizien und Lodomerien sammt dem Grossherzogthume Krakau.

Bei Coursrückgängen sind die erforderlichen Ergänzungen vorzunehmen, und ist das Consortium berechtigt, diese Effecten im Falle ihres Bedarfes ganz oder theilweise gegen andere gleichwertige Werthpapiere, eventuell gegen Grundentlastungs-Obligationen von Ostgalizien, Westgalizien, sowie des Grossherzogthumes Krakau umzutauschen.

XIV.

Der Landes-Ausschuss wird bemüht sein, bei der k. k. Staatsverwaltung dahin zu wirken, dass die Verrechnungen mit dem Consortium bezüglich dieses Uebernahmgeschäftes, sowie der Umtausch von Grundentlastungs-Obligationen von Ostgalizien, Westgalizien und dem Grossherzogthume Krakau gegen die der neuen Anleihe nicht als Effecten-Umsätze im Sinne des Gesetzes vom 18. September 1892, R. G. Bl. 172. zu behandeln sind.

XV.

Dieses Uebereinkommen wird in zwei Exemplaren ausgefertigt, von welchen ein Exemplar dem galizischen Landes-Ausschusse, das andere hingegen der Union-Bank in Wien, als dem vertragsmässigen Repräsentanten des Consortiums, eigenhändig wird.

Wir bestätigen, dass wir mit dem Consortium die verstehenden Vettragsbestimmungen, sowie die beigehefteten Formulare und giltig mündlich vereinbart haben. Wien, am 24. Jänner 1893. Fürst Eustachius Sanguszko m. p. Landmarschall, Tadeusz Romanowicz m. p. Landes-Ausschuss Mitglied.

L. 5.252

O g ł o s z e n i e

w sprawie konwersyi długu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej, Galicyi zachodniej i Wielkiego Księstwa Krakowskiego.

Na podstawie ustawy krajowej z dnia 6. grudnia 1892 Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 84 przystępuje Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem do konwersyi długu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej, Galicyi zachodniej i Wielkiego Księstwa Krakowskiego i ogłasza niniejszem, że uchwałą z dnia dzisiejszego **wypowiada** wszystkie dotychczas niewylosowane **obligacye funduszów indemnizacyjnych na dzień 1. maja 1893** i z dniem powyższym, w którym także ich dalsze oprocentowanie ustaje, uznaje je za płacone.

Galicyjska Kasa krajowa we Lwowie wpłacać będzie od dnia 1. maja 1893 kwotę stu pięciu (105) zł. w. a., (210 koron) za 100 zł. m. k. nominalnej wartości za wszystkie przedłożone jej obligacye indemnizacyjne zaopatrzone w bieżące kupony o ile właściciele tych obligacyj nie zamienią ich na obligacye nowej cztero-procentowej, wolnej od podatku i od wszelkich strąceń pożyczki krajowej przeznaczonej wyłącznie na skonwertowanie względnie spłacenie długu indemnizacyjnego, albo nie zgłoszą ich do zamiany.

Obligacye nowej pożyczki krajowej mogą być użyte w myśl ustawy państwowej z d. 4. stycznia 1893 Dz. u. p. Nr. 6 do fruktyfikacyi wszelkich majątków fundacyjnych, m. majatków zakładów, zostających pod publicznym nadzorem, dalej kapitałów pupilarnych, fidei-komisowych, depozytowych i po kursie giełdowym, jednakże nie wyżej nominalnej wartości do lokowania kaucyi służbowych i innych.

Bliższe warunki zamiany obligacyi indemnizacyjnych na obligacye nowej cztero-procentowej wolnej od podatku i od wszelkich strąceń pożyczki, ogłoszone zostaną w prospektach wydanych przez konsoreyum, któremu pożyczka do sfinansowania oddaną została.

Wydział krajowy zwraca uwagę wszystkich właścicieli winkulowanych obligacyi indemnizacyjnych, że w własnym swoim interesie powinni się jak najwcześniej postarać u kompetentnych władz o zezwolenie na dewinkulacyę tak, żeby obligacye te mogły być wcześniej na obligacye nowej pożyczki krajowej zamienione, albo też z dniem 1. maja 1893 zrealizowane.

K w i t t y m c z a s o w y .

4% wolna od podatku i od wszelkich potrąceń, a przeznaczona na skonwertowanie galicyjskiego

długu indemnizacyjnego

pożyczka krajowa Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Nr.

KWIT TYMCZASOWY

na

opiewającą na okaziciela

OBLIGACYĘ

w kwocie 2.000 koron

(waluty ustawą z dnia 2. sierpnia 1892. Dz. u. p. Nr. 126 ustanowionej)

= 1.000 zł. w. austr.

4% wolnej od podatku i od wszelkich potrąceń, a przeznaczonej na skonwertowanie galicyjskiego **DŁUGU INDEMNIZACYJNEGO** pożyczki krajowej Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zaciągniętej w kwocie 58,850.000 koron waluty ustawą z dnia 2 sierpnia 1892. Dz. u. p. Nr. 126 ustanowionej (29,425,000 złotych wal. austr.)

Za zwrotem tego kwitu tymczasowego wyda galicyjska Kasa krajowa we Lwowie najwcześniej dnia 1. maja 1893. obligacyę 4% na 2.000 koron wolnej od podatku i od wszelkich potrąceń pożyczki krajowej Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, do skonwertowania galicyjskiego **długu indemnizacyjnego** przeznaczonej z kuponami od 1. listopada 1893. o tekście na odwrotnej stronie tego kwitu podanym, jak również **półroczne odsetki** od wartości imiennej tej obligacyi w kwocie 40 koron (20 złotych wal. austr.).

We Lwowie, w 1893.

Marszałek krajowy:

Sanguśko.

Członek Wydziału krajowego:

Chamiec.

Członek Wydziału krajowego:

Romanowicz.

Oddział indemnizacyjny Kasy krajowej:

4% wolna od podatku i od wszelkich potrąceń, a przeznaczona na skonwertowanie galic. długu indemnizacyjnego pożyczka krajowa Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

O B L I G A C Y A

na

dwa tysiące koron

ustawą z dnia 2. sierpnia 1892. Dz. u. p. Nr. 126. ustanowionej waluty

(Tysiąc zł. wal. austr.)

opiewająca na okaziciela.

Ta obligacya tworzy część wolnej od podatku i od wszelkich potrąceń pożyczki krajowej, zaciągniętej na podstawie ustawy krajowej z dnia 6. grudnia 1892. Dz. u. i rozp. kr. Nr. 84 w kwocie 58,850.000 koron (29,425.000 złotych wal. austr.), a przeznaczonej wyłącznie na skonwertowanie, względnie spłaceniu 5-procentowego długu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej, Galicyi zachodniej i Wielkiego Księstwa Krakowskiego.

Kraj Galicya i Lodomerya wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zobowiązuje się do opłacania 4 procent od tej pożyczki krajowej i do umorzenia jej najdalej w przeciągu lat 50, według podanych na drugiej stronie postanowień, będących istotną częścią tej obligacyi.

Na oddzielne zabezpieczenie funduszów, potrzebnych do umorzenia i oprocentowania tej krajowej pożyczki, za którą Królestwo Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ręczy całym swoim majątkiem i wszystkimi swoimi dochodami, służą przedewszystkiem zasiłki państwowe, należne jeszcze funduszom indemnizacyjnym Galicyi wschodniej i Galicyi zachodniej w myśl ustawy z 5. czerwca 1890. Dz. u. p. Nr. 110 i z 4. stycznia 1893. Dz. u. p. Nr. 6. i dodatki do podatków, które będą celem pokrycia potrzeb tej krajowej pożyczki rozpisane.

Z zarządu tą krajową pożyczką i funduszami, przeznaczonymi na jej oprocentowanie i umorzenie, będzie Wydział krajowy prowadził osobne rachunki i przedkładał je corocznie Sejmowi.

Na mocy ustawy państwowej z 4. stycznia 1893. Dz. u. p. Nr. 6. i odnoszącego się do tej ustawy ogłoszenia z d. 8. lutego Dz. u. p. Nr. 21. mogą być obligacye tej pożyczki używane do lokowania kapitałów fundacyjnych, majątków zakładów, będących pod publicznym nadzorem, kapitałów pupilarnych, fideikomisowych, depozytowych, jak również, po kursie giełdowym, jednakże nie ponad wartość imienną, na kaucyje w stosunkach służbowych i kontraktowych.

We Lwowie, 1. maja 1893.

Podpisy Marszałka krajowego i dwóch Członków Wydziału krajowego.

L. S.

Postanowienia

odnoszące się do oprocentowania i umorzenia 4-procentowej wolnej od podatku i od wszelkich potrąceń, przeznaczonej na skonwertowanie galicyjskiego długu indemnizacyjnego pożyczki krajowej Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

1. Każda obligacya oprocentowana będzie rocznie po cztery od sta, począwszy od dnia 1. maja 1893. aż do terminu jej płatności, w ratach półrocznych z dołu. Wypłata odsetek bez wszelkiego potrącenia podatków, stempli, należności i innych opłat, nastąpi dnia 1. listopada i 1. maja każdego roku, za zwrotem odpowiedniego kuponu, w galicyjskiej Kasie krajowej we Lwowie i w innych krajowych lub zagranicznych miejscach wypłaty, które Wydział krajowy do publicznej wiadomości poda.

2. Wszystkie obligacye będą wylosowane według załączonego planu umorzenia najpóźniej w przeciągu pięćdziesięciu lat i wypłacone w pełnej imiennej wartości. Losowanie odbywać się będzie publicznie 1. sierpnia i 1. lutego każdego roku w lokalu urzędowym galicyjskiego Wydziału krajowego, a numera wylosowanych obligacyi będą ogłoszone w urzędowej Gazecie Lwowskiej i w urzędowej Gazecie Wiedeńskiej, jak również w Berlinie, w Frankfurcie n. M. i w Hamburgu.

3. Wypłata kapitału za wylosowane obligacye nastąpi w trzy miesiące po wylosowaniu dnia 1. listopada i 1. maja bez wszelkiego potrącenia podatku, stempli, należności i innych opłat, w pełnej kwocie imiennej w galicyjskiej Kasie krajowej we Lwowie i w innych miejscach wypłaty, krajowych lub zagranicznych, które Wydział krajowy do publicznej wiadomości poda, za zwrotem obligacyi wraz z niezapadłymi do wypłaty kuponami i talonem. Wartość brakujących kupopów zostanie przy wypłacie kapitału za obligacyę potrąconą.

4. Wypłaty, które wypływać będą z wyżej wymienionych zobowiązań, a które odbywać się mają zagranicą, uskuteczniane będą w walucie krajowej miejsca wypłaty, po każdorazowym kursie krótkoterminowego weksła wiedeńskiego.

5. Z terminem wpłaty kapitału ustaje dalsze oprocentowanie wylosowanej do wypłaty obligacyi.

6. Kraj Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ma prawo wylosować w każdym czasie także większą ilość obligacyi, niż plan umorzenia przepisuje, albo też wypowiedzieć wszystkie jeszcze pozostałe obligacye do wypłaty w pełnej kwocie imiennej.

W razie takiego nadzwyczajnego wylosowania albo wypowiedzenia mają być także w obu wypadkach zastosowane postanowienia ustępu 2, i 3 co do obwieszczenia i co do terminu wypłaty.

FOOTNOTES

1. The first of these is the fact that the
second is the fact that the
third is the fact that the

fourth is the fact that the
fifth is the fact that the
sixth is the fact that the

seventh is the fact that the
eighth is the fact that the
ninth is the fact that the

tenth is the fact that the
eleventh is the fact that the
twelfth is the fact that the

thirteenth is the fact that the
fourteenth is the fact that the
fifteenth is the fact that the

sixteenth is the fact that the
seventeenth is the fact that the
eighteenth is the fact that the

nineteenth is the fact that the
twentieth is the fact that the
twenty-first is the fact that the

twenty-second is the fact that the
twenty-third is the fact that the
twenty-fourth is the fact that the